

NOTĂ INFORMATIVĂ

***PRIVIND STAREA INFRAȚIONALITĂȚII CE ATENTEAZĂ LA
VIAȚA ȘI SĂNĂTATEA PERSOANEI ȘI CELOR COMISE ÎN SFERA
RELAȚIILOR FAMILIALE PE PARCURSUL A IX LUNI ALE
ANULUI 2021***

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

Violența în familie este una din cele mai grave probleme cu care se confruntă societatea contemporană, atât la nivel internațional și național.

Astfel, în conformitate cu prevederile Planului măsurilor organizatorice de bază ale Poliției, a fost efectuată analiza situației infracționale atestate la capitolul infracțiunilor ce atentează la viața și sănătatea persoanei, precum și a celor comise în sfera relațiilor familiale, pentru perioada anului 2021 comparat cu aceeași perioadă a anului 2020.

În contextul dat, s-a stabilit că, pe parcursul anului 2021/2020, subdiviziunile specializate și teritoriale ale Poliției au înregistrat **18872/18175 + 3,34%** infracțiuni, dintre care **602/617 +2,49%** de infracțiuni se referă la categoria celor ce atentează la viața și sănătatea persoanei.

La acest capitol este de menționat că, au fost înregistrate **97/114 -14,91%** cazuri de omor (tentative de omor), în care au decedat **63/83** persoane.

Infracțiunile au fost comise de către **18** persoane în locurile publice, **9** de către persoane cu aplicarea armei de foc, **5** de către persoane în stare de ebrietate; **6** de către persoane cu antecedente penale; **1** de un grup de persoane, **3** de către minori; și de către **17** persoane apte de muncă, însă neangajate în câmpul muncii.

Totodată, Poliția a înregistrat **249/234 +6,41%** infracțiuni de vătămări intenționate medii și **106/115 -7,83%** vătămări intenționate grave a integrității corporale, în rezultatul cărora au decedat **39/35** persoane.

Astfel, **40** persoane au comis vătămări grave și **140** vătămări medii în locurile publice, vătămări medii **1** și grave **1** cu aplicarea armei de foc, vătămări corporale medii **9** și grave **7** de către persoane în stare de ebrietate; vătămări medii **14** și grave de către **1** persoane anterior condamnate; vătămări medii **4** și vătămări grave de către **0** comise de persoane în persoane în grup, de către **9** copii a fost comisă vătămare medie și **2** minori și cu participarea acestora vătămări corporale grave, iar **47** persoane au comis vătămări medii și **23 persoane** neîncadrate în câmpul muncii, au comis vătămări corporale grave.

De asemenea, Poliția a înregistrat **386/360; +7,22%** infracțiuni ce atentează la viața sexuală, dintre care: viol **158/180; -12,22%** cazuri și acțiuni violente cu caracter sexual **226/178; +26,97%** cazuri.

La acest compartiment, de către **31** persoane, infracțiunile au fost comise în locurile publice, **7** de persoane se aflau în stare de ebrietate, de către **13** persoane anterior condamnate, de către **2** persoane în grup, de către **8** copii în vârstă cuprinsă între 14-17 ani și de către **49** persoane apte de muncă, dar fără ocupație.

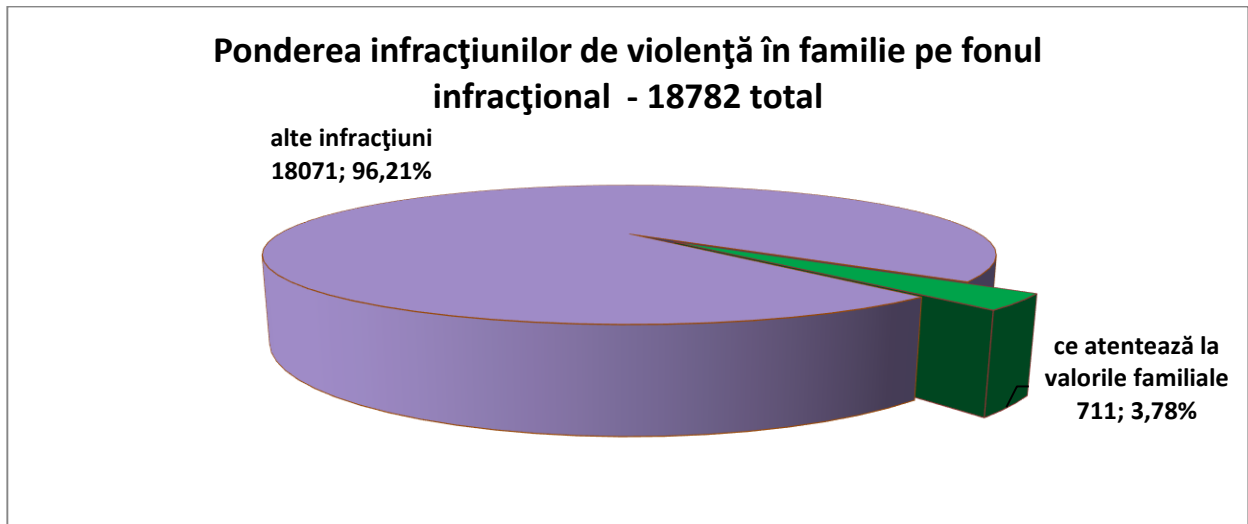
După forma principală de manifestare a violenței bazate pe gen, în atenția Poliției, este și violența în familie, orientându-și activitatea cotidiană la prevenirea și combaterea acestui fenomen.

Astfel, pe parcursul anului 2021 comparat, **711/659** infracțiuni s-au referit la categoria celor ce atentează la valorile familiei, constituind **3,78%** din numărul total de infracțiuni (**18782**).

Dinamica infracțională în comparație cu numărul infracțiunilor săvârșite la categoria ce atentează la valorile familiale.

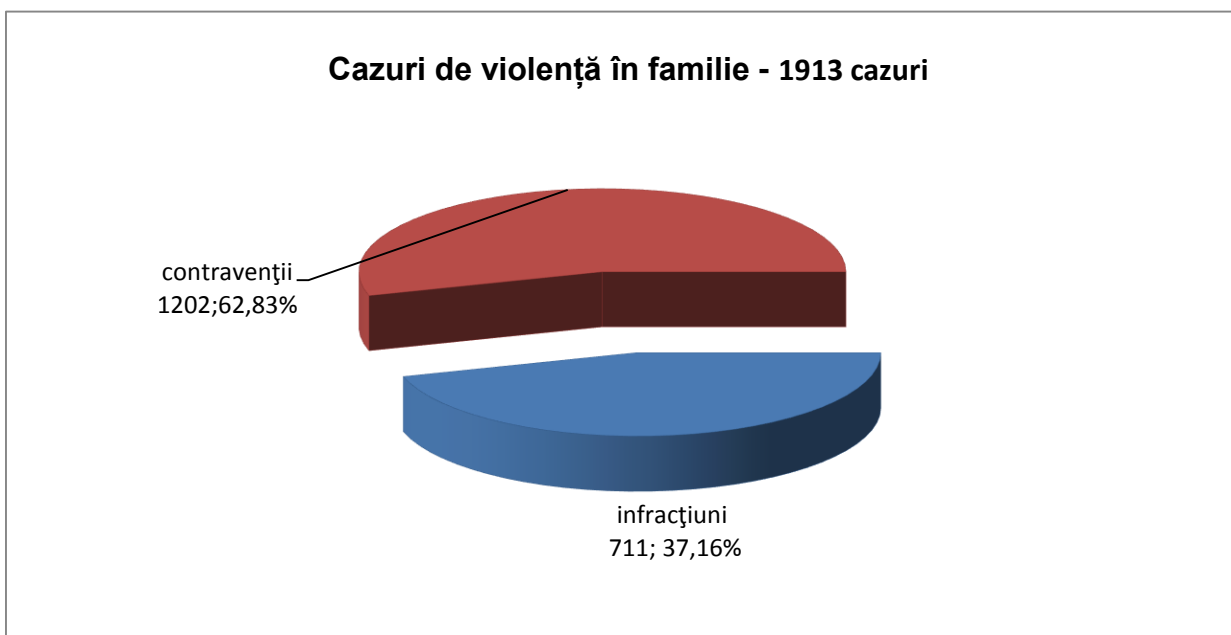

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

Cu referire la categoria ce atentează la valorile familiale se constată că în anul 2021 au fost constatate **1913/1826 +0,87%** cazuri de violență în familie, dintre care:

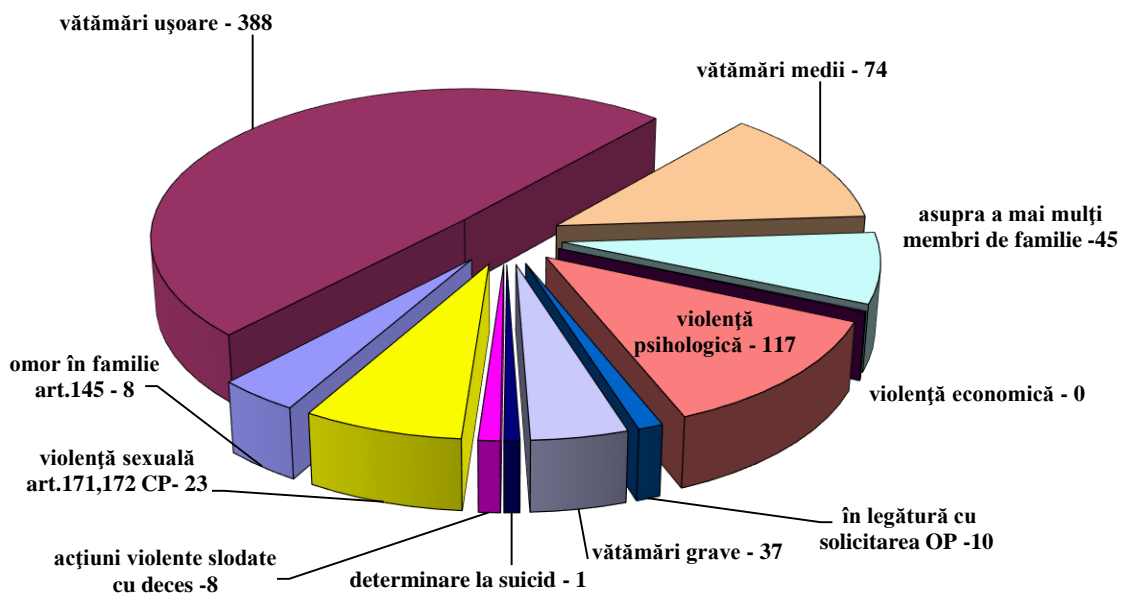
- **711/659** cazuri, au întrunit elementele constitutive ale componenței de infracțiune;
- iar **1202/1221** cazuri, au întrunit elementele constitutive ale componenței de contravenție (art.78¹ Cod contravențional).

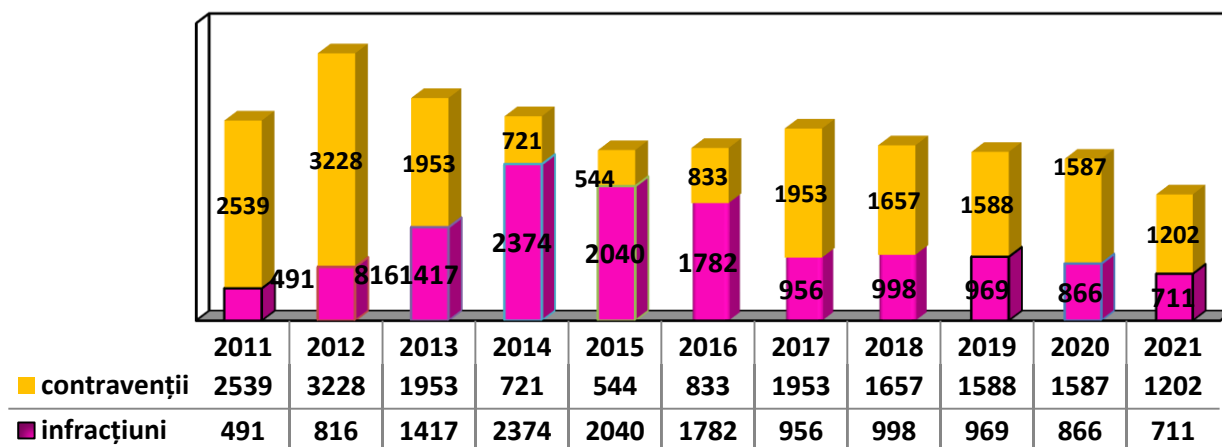
În funcție de calificarea juridică a faptei, în sfera relațiilor familiale au fost comise **711/800** infracțiuni, printre care **8/22** omoruri (art. 145 Cod penal); **680/659** infracțiuni ce vizează violența în familie (art. 201¹ Cod penal); **10/29** violuri (art. 171 Cod penal); **13/9** acțiuni violente cu caracter sexual (art.172 Cod penal)

Dinamica infracțiunilor ce atentează la valorile familiale:

Evoluția fenomenului de violență în familie, pentru anii 2010 – 2021

După clasificarea infracțiunilor săvârșite în cadrul relațiilor familiale este de menționat că:

- potrivit alin. (1) lit. a) art. 201¹ Cod penal (*maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății*) au fost înregistrate 388 infracțiuni.

- potrivit alin.(1) lit. b) art. 201¹ Cod penal (*violența psihologică și anume izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, au fost înregistrate 117 cazuri, 0 caz de violență exprimată prin privarea victimei de mijloace economice, inclusiv lipsirea de mijloace de existență primară, neglijare.*

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

De asemenea pentru aplicarea violenței asupra a doi sau a mai multor membri ai familiei alin. (2) lit.a) art. 201¹ Cod penal, fiind înregistrate **45** cazuri și **10** cazuri de violență în familie săvârșite în legătură cu eliberarea ordonanței de protecție alin. (2) lit.b).

Totodată, **74** cazuri au fost calificate în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de alin.(2) lit.c) art.201¹ Cod penal (*vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății*).

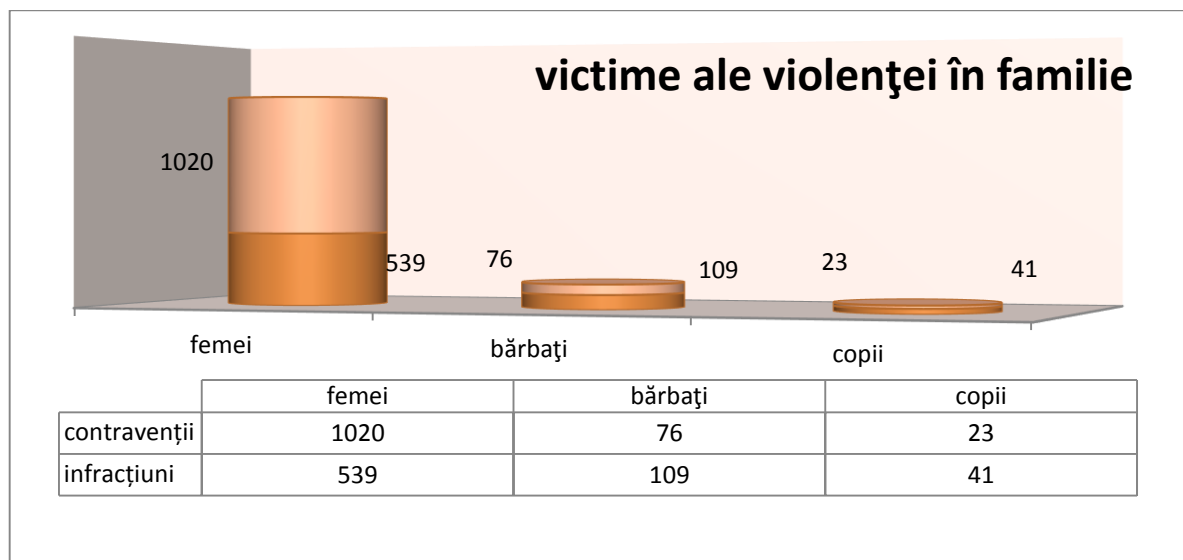
În ceea ce privește provocarea vătămărilor grave au fost înregistrate **37** cazuri în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de alin.(3) lit. a) art.201¹ Cod penal, **1** cazuri de violență în familie prin determinarea victimei la sinucidere sau la tentativă de sinucidere alin.(3) lit.b).

La fel, **8** cazuri de violență în familie s-au soldat cu decesul victimelor, urmare vătămărilor corporale incompatibile cu viața.

Analiza infracțiunilor în baza de gen comise în sfera relațiilor familiale, denotă faptul că, urmare acțiunilor violente comise de către agresori în cadrul familiei, victime au devenit **559** femei; victime copii **41** , victime bărbați – **109**, iar agresorii fiind **558** bărbați și **56** femei.

După aspectul contravențional al fenomenului violență în familie, constatăm că victime au devenit **1020** femei; **23** copii; și **76** bărbați, iar agresori fiind **1146** bărbați; **53** femei și 3 minori.

Ponderea infracțiunilor în baza de gen comise în sfera relațiilor familiale:

În aspect important care favorizează diminuarea treptată a numărului cazurilor înregistrate se datorează:

- cadrului normativ funcțional;
- existenței unui mecanism de implementare prin Instrucțiunea metodică privind intervenția poliției în prevenirea și combaterea cazurilor de violență în familie, aprobată prin ordinul IGP nr.360/2018;
- îmbunătățirea capacităților angajaților Poliției de a identifica, înregistra, a pune în evidență și a reacționa prompt la sesizările despre cazurile de violență în familie;

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

- calității de intervenție, aplicarea corectă a legislației și asigurare a protecției victimelor;

- asistarea la fiecare etapă a victimelor, pentru obținerea ordonanței de protecție;

- informarea disponibilă prin intermediul Campaniilor de sensibilizare la compartimentul vizat;

- capacitarea beneficiarilor de aplicare a legii și asistență a victimelor în cadrul instruirilor în domeniul vizat;

- implicarea activă a societății civile și a comunității la raportarea cazurilor de violență în familie;

- consolidarea capacităților echipelor multidisciplinare în soluționarea cazurilor de violență în familie;

- cooperarea între actorii cu competență în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie (ONG-urile competente și oferirea suportului organizațiilor internaționale, etc.).

În aspect de măsură coercitivă, pe parcursul anului 2021, în baza a **1202** cauze contravenționale, în privința a:

- **35 contravenienți** a fost aplicat arestul contravențional;

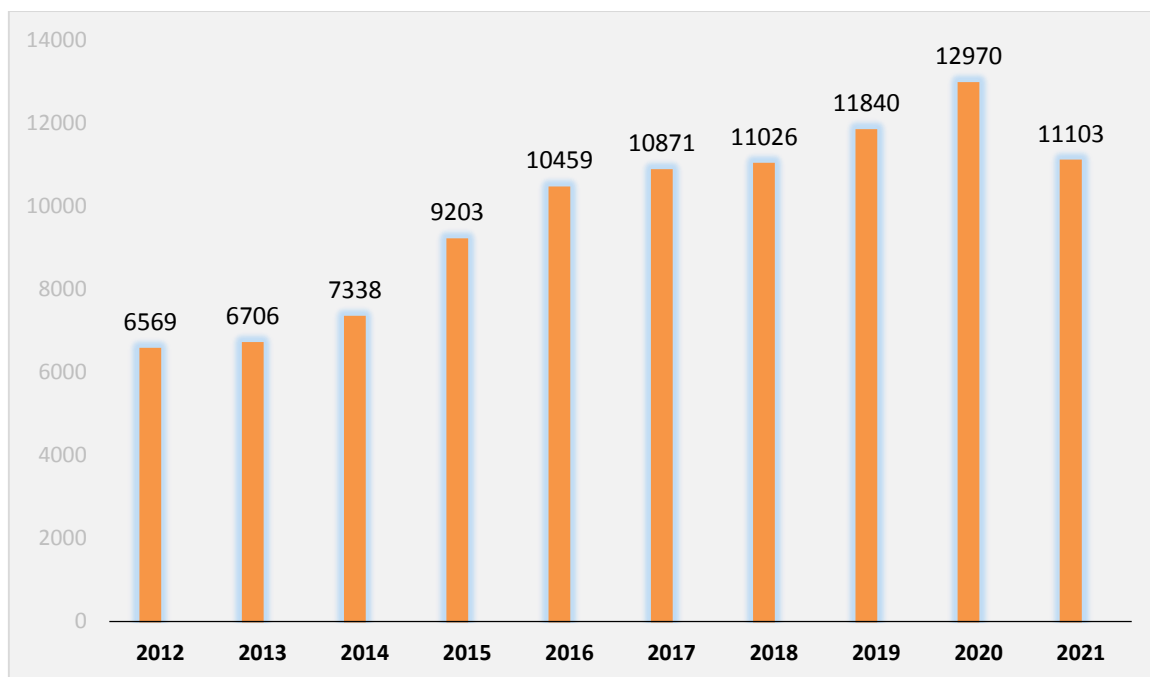
- **268 contravenienți** a fost aplicată munca neremunerată în folosul comunității;

- **897 cauze** contravenționale se află în proces de examinare;

- **2 cauze** contravenționale a fost clasat.

Cu referire la raportarea cazurilor suspecte de comitere a violenței în familie, se constată că, pe parcursul anului 2021, Poliția a înregistrat **11103** adresări referitoare la alte informații cu privire la infracțiuni și incidente, ce vizează conflictele în cadrul relațiilor familiale, din ele **1471** cazuri au fost autosesizări ale ofițerului de sector.

Dinamica adresărilor despre cazurile de violență în familie, pe parcursul anilor 2012 – 9 luni 2021:

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

Urmare, acțiunilor organului de urmărire penală, agenților constatori, întreprinse în cadrul acumulării probatoriului se constată că:

- **838** cazuri au fost examinate prin prisma art.274 Cod de procedură penală, prin ordonanța procurorului fiind dispusă inițierea a **71** proceduri contravenționale;
- pentru alte **680** cazuri a fost inițiată procedura penală în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de art. 201¹ (*Violența în familie*) Cod penal;
- în cazul a **98** sesizări a fost refuzat în pornirea urmăririi penale din lipsa elementelor constitutive ale componenței de infracțiune, prevăzută de art. 201¹ Cod penal;
- și **25** procese penale se află în gestiunea ofițerilor de urmărire penală.

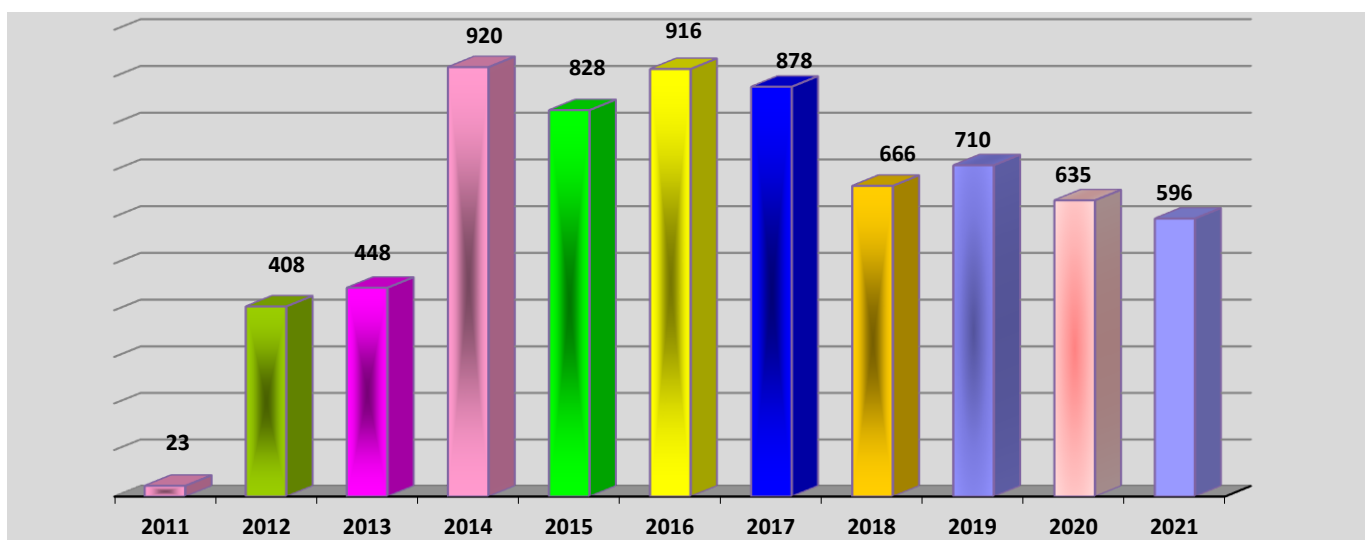
Necesită a consemna, că pe parcursul anului 2021, de către Poliție au fost înaintate **256/255** demersuri către instanțele judecătorești, privind aplicarea măsurilor de protecție victimelor violenței în familie.

Urmare examinării, **1/53** demersuri au fost respinse, indicându-se asupra lipsei motivelor pentru aplicarea măsurilor de protecție.

Astfel, se constată că, **23/44** demersuri au fost respinse din motiv că nu a fost respectată procedura de depunere a cererii, stabilindu-se că victimele violenței în familie nu se află în situație de criză, acestea având posibilitatea să se adreseze în instanță conform normelor stabilite de procedura civilă și altele **8/4** au fost respinse din alte motive.

În vederea asigurării protecției victimelor violenței în familie, din **596/502 +0,94%** **ordonanțe de protecție**, emise de către instanțele judecătorești, **216** ordonanțe de protecție au fost emise la demersul ofițerului de sector, **5** ordonanțe – la demersul organului de urmărire penală, **4** – la demersul procurorului, **352** ordonanțe – la cererea directă a victimelor sau reprezentanților lor legali și **18** – la demersul altor autorități.

Dinamica ordonanțelor de protecție, emise de către instanțele judecătorești:

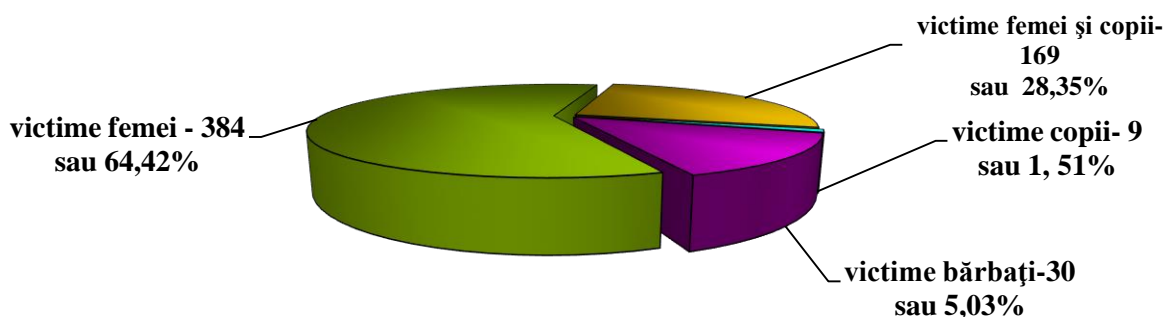

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

De către Poliție au fost supravegheate **384/312** ordonanțe de protecție emise pentru victimele femeii, **9/14** pentru victimele copii, **169/118** pentru victimele femeii și copii, **30/19** ordonanțe pentru victimele bărbați și **3** ordonanțe pentru victimele bărbați și copii.

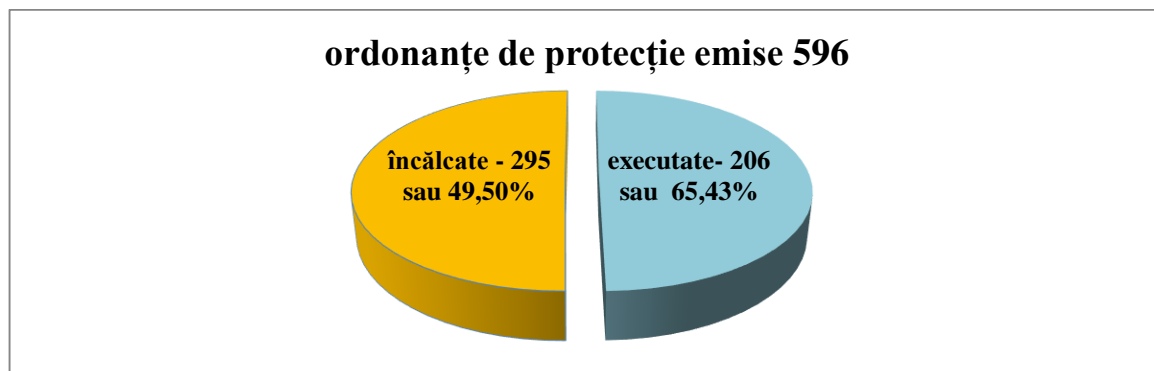
Dinamica ordonanțelor de protecție supravegheate de către Poliție

Ordonanțe de protecție supravegheate total 596

În procesul supravegheerii modului de respectare a măsurilor de protecție, s-a constatat că de către agresori, au fost încălcate **295/219** ordonanțe de protecție, în acest sens fiind inițiate cauze penale în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 320¹ Cod penal.

Ponderea ordonanțelor de protecție executate, în raport cu cele încălcate pentru perioada anului 2021:

Începând cu 16 martie 2017, Poliția urmare evaluării riscurilor și la propria sa convingere, reieșind din riscul identificat aplică **ordinul de restricție de urgență**, ca măsură provizorie de protecție a victimei violenței în familie, prin care are loc înlăturarea imediată a agresorului din locuința familiei și stabilirea unor interdicții, asigurând astfel victimei și altor membri ai familiei siguranță în locuința lor.

Analiza efectuată, relevă faptul că în anul 2021, Poliția a eliberat **4373/3650 +7,23%** ordine de restricție de urgență, în privința agresorilor familiali.

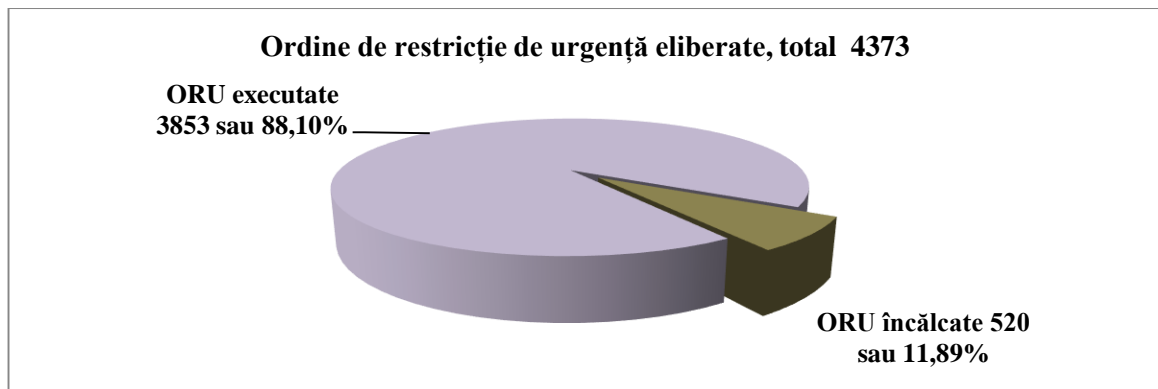

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

Din ele **12** ordine de restricție de urgență au fost contestate cu recurs în procedura contenciosului administrativ, 11 fiind lăsate în vigoare iar 1 la moment nu este examinată de către instanța de judecată.

Pentru încălcarea măsurilor de protecție, stabilite prin ordinul de restricție de urgență, în privința a **520/453 +0,7%** agresori familiari, au fost pornite proceduri contravenționale conform elementelor constitutive ale componenței de contravenție prevăzută de art. 318¹ Cod contravențional.

Ponderea ordinelor de restricție de urgență încălcate, comparativ cu cele eliberate de către Poliție, pe parcursul anului 2021:

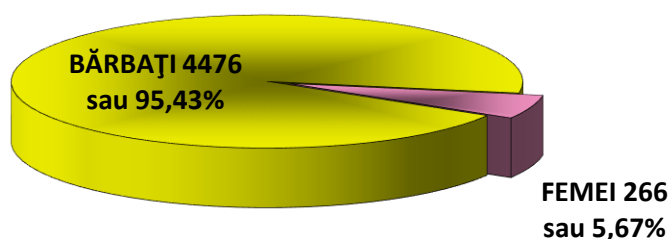
În scopul reducerii comportamentului agresiv, Poliția desfășoară activități de prevenire terțiară cu **4690/4033 agresori**, care manifestă comportament violent în cadrul relațiilor familiale.

Astfel, pe parcursul anului 2021, au fost luați la evidența nominală **22986/1999 agresori** și radiate din evidențe **2210/1880** persoane.

Din numărul total de agresori în cadrul relațiilor de familie, aflați la evidența organelor de poliție, **4476/3820** persoane sunt de gen masculin și **266/213** persoane sunt de gen feminin.

Ponderea agresorilor familiari aflați la evidență nominală:

Total agresori la evidență, 4690

Pe parcursul anului, Poliția a acordat asistență și protecție victimelor, în acest sens fiind întocmite **2919** planuri personalizate de siguranță.

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

Către alte autorități pentru acordarea serviciilor de asistență și consiliere, au fost referite **2992** cazuri, în care există bănuială rezonabilă a pericopului eminent de comitere a acțiunilor violente dintre care:

- **2265** cazuri, au fost referite către asistentul social;
- **640** cazuri, referite către Direcțiile raionale se asistență și protecție a familiei;
- **12** cazuri, referite către ONG-urile specializate;
- **4** cazuri, referite către Centrul maternal pentru protecția și asistența victimelor violenței în familie.

Menținând caracterul pro-activ al intervenției la cazurile de violență în familie, în perioada de raport au fost desfășurate **1019** intervenții în cadrul echipelor multidisciplinare. Au fost sesizate **192** cazuri către autoritățile tutelare privind victimele copii a violenței în familie, referite **35** cazuri către serviciile psihologice din cadrul Inspectoratelor de poliție pentru acordarea consilierii psihologice primare victimelor aflate în stare de criză.

Un factor principal în prevenirea și combaterea violenței în familie, îl ocupă activitatea de sensibilizare și informare a publicului cu privire la violența bazată pe gen, atât la nivel național cât și cel local.

Astfel, pe parcursul a 9 luni ale anului 2021, Poliția a desfășurat **2477** activități de sensibilizare, printre care:

- **125** activități în cadrul Campaniilor de informare;
- **142** acțiuni de flash-mob;
- desfășurate **126** ateliere de lucru și mese rotunde;
- și **2102** acțiuni informative cu grupurile țintă.

La subiectul de referință, pe parcursul anului 2021, Poliția a organizat și desfășurat **4656** activități comunitare, dintre care:

- **2224** întruniri cu cetățenii;
- **248** întruniri cu tineretul studentesc;
- desfășurate **941** lecții în instituțiile de învățământ;
- organizate **1000** întruniri în colectivele de muncă;
- și **243** întruniri în cadrul Consiliilor de siguranță comunitară.

În acest sens, au fost informați peste **77981** cetățeni și distribuite **67784** materiale informative.

Activitățile desfășurate au fost mediatizate în cadrul a **296** comunicate de informare în sursele mass-media, dintre care:

- **272** pe paginile web/Facebook ale Inspectoratelor de poliție,
- **16** în revistele și publicațiile locale;
- **3** la posturile radio național și local;
- și **4** în cadrul diferitor emisiuni la posturile de televiziune.

Activitățile vizate au avut drept scop sporirea nivelului de educare antiinfracțională a comunității, creșterea gradului de informare, percepere și siguranță, precum și descurajarea comportamentului violent, ghidându-ne de principiul „Un cetățean informat – un cetățean protejat”.

Nu în ultimul rând, un rol important în prevenirea și combaterea violenței în familie, îl ocupă ridicarea nivelului de profesionalism al angajaților Poliției, prin implementarea modulelor de instruire a polițiștilor la diferite nivele de execuție și de conducere.

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

În acest sens, prin cooperarea Inspectoratului General al Poliției cu organizațiile internaționale, în special cu organizațiile membre ale rețelei globale de dezvoltare a Națiunilor Unite (PNUD), Fondul ONU pentru Populație în Republica Moldova (UNFPA), Misiunea OSCE în Republica Moldova, Misiunea Organizației Internaționale pentru Migrație (OIM) în Republica Moldova, UNIFEM, UN WOMEN, Fundația OAK, Ambasada Suediei, Ambasada SUA și alte reprezentanțe, s-a reușit să asigurăm instruirea ofițerilor de poliție, referitor la modalitatea de intervenție, în special punând accentul pe lucrul în echipă, intervenție în cadrul echipelor multidisciplinare, asigurarea și acordarea serviciilor calitative necesare reieșind din competențele fiecărui actor al acestor echipe.

Astfel, în procesul realizării mai multor proiecte, în perioada 2012-2021 Inspectoratul General al Poliției, în cooperare cu partenerii din sectorul asociativ a instruit peste 3100 ofițeri de poliție (ofițeri de sector și ofițeri de urmărire penală, de patrulare, de investigație și alții) din întreaga țară, precum și formați 40 de formatori în acest domeniu.

Indicatorii de bază		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Examineate petiții de către serviciul ordine publică	total	28236	30142	30592	21320	22109	22365	15562	14049	14965	16922	10026	11981	38646	27843	
Registru II						6569	6706	7338	9203	10459	10871	11026	11840	12970	11103	
Din ele autosesizări ale OS						417	633	782	1089	1152	1074	1351	1569	856	1471	
	art.78 ¹ (violența în familie) CC									833	1953	1657	1589	1587	1202	
Infrațiuni total în familie		63	46	123	491	816	1417	2374	195	1782	956	998	969	866	711	
Infrațiuni grave contra vieții și sănătății înregistrate de Poliție	omoruri (art. 145 Cod penal)	total	185	189	211	196	193	30	157	155	168	141	159	167	161	97
		în familie	30	17	31	22	16	318	29	36	31	31	30	29	23	8
	vătămări intenționate grave (art. 151 CP)	total	358	354	394	373	301	19	309	243	246	192	206	195	153	106
		în familie	33	29	29	11	11		25	26	21	15			38	37
	Văt. medii art. 152 CP)	în familie						1328	660	621	647	534	513	416	151	74
	Viol art.171 CP			12	10	11	29	20	35	34	34	39	38	30	10	
	Acțiuni sexuale art. 172 CP			11	9	10	11	2087	29	17	23	24	31	11	13	
	Violența în familie (art. 201 ¹ CP)	total			63	458	789	74	2270	1914	1679	853	905	871	811	680
		grave			5	34	40	5	66	58	67	68	75	75	38	37
		sinucidere					5	193	3	7	5	5	4	7	2	1
		membri						118	316	290	222	46	88	66	15	45
		medii			11	75	96	938	119	111	101	109	142	130	151	74
	ușoare			47	349	648		1766	1448	1284	548	508	349	533	388	
	psihologice					30				51	84	128	37	117		
	în legătură cu solicitarea OP														10	
	soldate cu deces														8	
Materiale de refuz în pornirea UP							156	1316	2087	1632	588	230	162	214	98	
Asigurarea protecției victimelor violenței în familie (Ordonanța de protecție)																
Supravegheate Ord Protecție				4	23	408	448	920	632	916	878	666	710	635	596	
- la demersul OS				2	13	289	313	706	41	715	610	344	292	302	216	
- la demersul OUP						4	19	89	11	14	23	5	9	10	5	
- la demersul procurorului				2	6	63	30	25	3	7	5	0	4	4	4	
- la demersul asistentului soc.						3	3	4	139	6	2	1	11	0	18	
- la cererea victimei					4	48	82	95	139	172	233	314	394	276	352	
supravegheate victime																
- femei						224	291	654	12	677	602	446	491	402	384	
- copii						5	6	10	211	16	15	26	9	16	9	
- femei și copii						165	105	239	14	213	238	179	179	158	169	
- bărbați						14	46	17	14	10	23	15	30	28	30	
Măsurile de protecție																
- Eliberate ORU											2161	3877	4250	4939	4373	

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

Încălcate ORU								165		293	414	553	591	520	
- încălcate OP				89	61	110		165	213	282	408	288	281	295	
Înaintate demersuri															
Înaintate demersuri OP			7	231	397	370	827	767	832	724	382	321	340	256	
din ele de ofițer de sector								26	818	701	377	312	330	251	
- repetat					10	8	13	135	41	12	1	0	1	0	
- respinse					26	57	121	41	103	91	33	20	64	35	
din ele de ofițer de urmărire penală								533	14	23	5	9	10	5	
Intervenții comune în EMD			53	207	147	235	422	814	649	987	1504	1198	1044	1019	
Referite cazuri de violență în familie altor autorități					145	86	211	264	936	524	701	2107	3245	2992	
Sesizate autorității tutelare victime copii					13	15	47	4134	162	233	132	75	137	192	
Agresori familiali aflați la evidența Poliției	4681	4745	456 9	4859	4822	4423	4418	3932	4127	4065	4243	4085	3942	4690	
- bărbați					4447	4375	4180	202	3927	3731	4036	3873	3748	4476	
- femei					375	48	238	1814	200	334	207	212	209	266	
- luați la evidență					1887	1179	1824	1987	1582	1599	1978	2087	2411	2986	
- radiați					1891	1224	1774	1987	1625	1536	1484	2131	2593	2210	
Subiecți ai infracțiunii de violență în familie															
victime	total				816	1417	2374	2040	1782	956	998	969	267	689	
	femei				673	1218	2088	1760	1508	762	778	761	204	539	
	bărbați				14	65	78	72	76	59	47	74	16	109	
	copii				143	199	285	280	274	194	220	208	63	41	
agresori	total				10	26	38	30	37	31	20	23	4	636	
	bărbați				764	1330	2244	1894	1652	864	908	857	234	558	
	femei				52	87	130	146	129	92	90	112	33	56	
	copii													22	
Subiecți ai contravențiilor de violență în familie															
victime	total												1589	1587	1119
	femei												1495	1411	1020
	bărbați												42	64	76
	copii												52	33	23
Agresori	bărbați												1508	1503	1146
	femei												75	70	53
	copii												6	1	3
activități de prevenire primară															
Activități de sensibilizare desfășurate					71	71	122	454	174	369	353	12659	1333	4654	
Reflectări în mass-media					50	141	165	2745	539	653	712	380	375	296	
Lecții în instituții de învățământ					2434	3110	3317	4561	2815	8282	7804	2332	945	941	
Întruniri cu cetățenii					4617	2916	2887	2341	5956	18780	9182	4628	2020	2224	
Întruniri cu tineretul studențesc					1418	1567	3082		2341	4734	5518	1877	452	248	
Întruniri în consilii siguranță comunitară												82	122	243	

**DIRECȚIA ORDINE PUBLICĂ a
INSPECTORATULUI NAȚIONAL de SECURTITATE PUBLICĂ al IGP**